

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Diff. II. Pœna sequens mortale, potestné esse infinita?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

RATIO prioris. Quia major est extensive carentia, quæ pluribus gradibus privat. Ratio posterioris est: quia alias magis puniretur, qui totâ vitâ sanctissimè vixit, commisitque nonnisi unum mortale, quàm is, qui totâ vitâ multiplicavit peccata.

ASSERO 7. *Gravitatem pœnæ debere spectari penes maiorem intensioremque dolorem, profectum ex æstimatione boni amissi.*

RATIO. Tum quia. Pœna non visi Dei, stat in dolore de non viso Deo. Ergo & major pœna in maiori dolore. Tum quia. Positâ æqualitate in hoc, quod est videre Deum, inæqualitas in Beatitudine essentiali sumitur ex eo, quod unus plura videat in Deo, magisquæ amet. Ergo & per proportionem idem dicendum de pœna damni. Tum quia. Si ponatur mera carentia Visionis sine æstimatione boni perditæ, & dolore, nulla erit pœna quæ dolorem contribuat. Ergo majoritas doloris secundum præviā apprehensionem, adferet majoritatem pœnæ.

DIFFICULTAS II.

Pœna sequens mortale, potestne esse infinita?

Idem titulus sic aliter proponitur. An mortale, in ratione de meriti seu digni pœnâ, sit infinitum simpliciter.

DICENDUM 1. *Non esse infinitum simpliciter, per se loquendo*, ita Arriaga de Incarn. d. 3. n. 17. Contra Suar. 1. 2dæ d. 2. de Peccatis sect. 3. n. 11. Aldrete disp. 4. f. 3. de Incarnatione.

PROBATUR 1. Quia, vel accipitur hic infinitudo peccati ita conveniens peccato, ut non possit convenire meritis vitæ æternæ, vel non accipitur talis. Si accipitur talis, ut possit convenire meritis vitæ æternæ. Ergo non est infinitum simpliciter, quia nemo dicit infinita esse simpliciter merita nostra: vel accipit infinitatem convenientem nonnisi soli peccato. Et hæc non potest ostendi unde per se accipitur; nec habet demeritum; sub ratione demeriti ullum principium, à quo per se infinitetur. Non enim à persona offensæ: quia hæc quæ talis nonnisi per se formalis rationem offensæ, taxatque tantitatem compensationis, ut suppono ex notitia offensæ. Non etiam infinitatur ex eo, quia poterat Deus ut Iudex, prohibere lethale sub pœna longè acerbiori, quàm nunc eam patiantur damnati, & sic in infinitum: Nam hæc ratio non probat, quod peccatum mereatur pœnam infinitam simpliciter, sed infinitam secundum quid. Deinde negari posset, quod acerbiores, & acerbiores possit Deus ex titulo Iudicis assignare pœnas: Obstat enim locus citatus: Quantum se glorificavit, tantum date illi tormentum. Quicquid ergo supra adderetur, esset supra illud, quantum glorificavit &c. Adeoque supra Justitiam, præcipuè si esset notabiliter majus.

Hocque sentiunt Arriaga, Lugo, & Vega s. de Justif.

PROBATUR 2. Meritum in ratione meriti dum versatur circa Deum, non exinde jam habet titulum per se, ad infinitum præmium. Ergo nec demeritum per se dignum est pœna infinita.

PROBATUR 3. ex principiis Aldr. Non est peccatum infinitum in ratione offensæ. Ergo nec in ratione demeriti erit infinitum per se. Antecedens adlatum tenet nonnisi ad hominem, quia in nostris principiis est falsum.

OBJICITUR 1. cum Aldr. Infinita dignitas personæ operantis, ita communicat infinitum valorem operibus Christi, ut quilibet actus Christi mereatur de se infinitas uniones Hypostaticas. Ergo etiam cum peccatum mortale mereatur omnem pœnam possibilem, erit infinitum in ratione demeriti.

RESPONDETUR. Negando quod mortale mereatur omnem pœnam possibilem: neque enim habet demeritum unde per se infinitetur, actiones autem Christi habent principium infinitativum.

OBJICITUR 2. cum eodem. Peccatum lethale, condignè meretur pœnam damni æternam, & aliunde infinitam, nempe carentiam Visionis, & Hypostaticæ Unionis. Ergo meretur pœnam infinitam.

RESPONDETUR. Ad merendam pœnam æternam à parte post, sufficere demeritum finitum simpliciter, cum etiam illa duratio semper sit finita. Carentia Visionis, & Unionis Hypostaticæ, est terminativè infinita pœna; sed non est pœna infinita, quæ desumatur ex dolore infinito, ob amissionem tantorum bonorum, de quo in præsentī quæritur.

OBJICITUR 3. cum eodem. Si mortale non meretur pœnam infinitam, posset æqualis pœna respondere infinitis venialibus, ac unico peccato mortali.

RESPONDETUR. Non esse possibile infinita peccata venialia, & etiam si essent possibile, non mererentur pœnam damni, siquæ essent meriti illius, hoc ipso transirent in mortalia: nemo enim tam grave damnum sine gravi malitia posset velle. Cæterum datis infinitis venialibus, si pro singulis, singulis momentis patientum foret, mererentur pœnam sensus infinitam duratione, adeoque æqualem durationi pœnæ pro mortali, cæterum pœnæ pro mortali, ratione intensiōis, & adjunctæ pœnæ damni, graviores essent.

OBJICIT 4. idem. Gravis offensæ in Deum est ejus naturæ, ut quævis satisfactio puræ creaturæ nunquam exæquet offensam. Ergo nec exæquabitur ullâ pœna.

RESPONDETUR. Disparitatem esse. Quia taxa satisfactionis, mensuratur dignitate offendentis, comparata ad offensum, qui supponitur esse

esse infinitus. Jam autem quod taxat per se pœnam, est malitia demeriti, quæ non supponitur esse infinita.

INSTAT idem. Supernaturale meritum puri hominis condignè meretur eternam gloriam, consequenter infiniti actus supernaturales, merentur infinitè intensam gloriam. Ergo cum peccatum mortale plus contineat mali in æstimatione morali quam quæ reperitur in infinitis meritis puri hominis, necesse est ut mereatur condignè penam infinitam.

RESPONDETUR. Mortale sub formalitate offensæ superare quodcumq; meritum, cum sit infinitum in ratione offensæ, merita autem finita. Sed merita possunt superare demeritum in ratione præcisa & per se meriti, si cum majori advertentia, affectu, intentione &c. fiant.

OBJICITUR 5. Peccatum est infinitum in ratione offensæ per nos. Ergo & in ratione demeriti.

RESPONDETUR. Disparitatem esse. Quia habetur unde infinitetur offensa, non autem habetur unde per se infinitetur demeritum.

DICENDUM est 2. *Ex adjuncto, nempe ratione formalitatis offensæ, peccatum mereri infinitam penam duratione.*

PROBATUR 1. Quia defacto dicit Scriptura, quod detur tantum tormentorum, quantum se aliquis glorificavit. Ergo cum defacto pœna sit duratione infinita, debebit dari reatus illius seu pœna, saltem ex accidenti, merens illam infinitatem.

PROBATUR 2. Quia in similibus malitiis attenditur, ut pœna sit suo modo proportionata offensæ. Ergo cum nulla sit proportio infinitæ offensæ ad pœnam etiam durationem finitam, debebit mereri pœnam saltem duratione infinitam.

PROBATUR 3. Quia nisi ponatur, quod saltem ex accidenti mereatur mortale pœnam æternam duratione, non poterit ostendi ratio, cur Deus justè puniat reprobos æternis pœnis.

DICENDUM est 3. *Quod mortale non mereatur penam infinitam quoad intensiorem, etiam ex accidenti.*

PROBATUR 1. Quia si mortale mereretur pœnam infinitè intensam saltem ex accidenti, tunc determinatio, quod nonnisi tanta sit, esset specialissimus favor Dei, & tamen oppositum suadet Scriptura; tantum date illi tormentorum, quantum &c.

PROBATUR 2. Quia illud etiam, quantum ex se non meretur peccatum, quod est impossibile; impossibilis autem est intentio infinita pœnarum.

PROBATUR 3. Quia in mortali non tantum est conjuncta ratio offensæ, sed simul etiam reperitur ratio malitiæ. Cumque offensa per accidens taxet pœnam, per se autem eam taxat malitia, ut utraque formalitas sibi proportio-

natè influat in pœnam, malitia finita, finitam debuit taxare pœnam quoad intensiorem, infinita autem offensa taxare debuit infinitam durationem. *Sed demus Hypothesim, possibilem esse pœnam infinitam in intensiōe, diceretur mortale illam mereri?* Si eadem taxandi ratio servetur, non merebitur.

RATIO. Quia adhuc illud mortale in ratione malitiæ erit finitum. Si autem supponatur, Deus velle taxare intensiorem, ex ratione offensæ, jam deberetur illi mortali pœna infinita in intensiōe; quia proportionari debet suo modo ad dignitatem offensi, infinito autem nihil proportionatum nisi infinitum. Taxando autem durationem ex ratione malitiæ, hæc duratio deberet esse finita: quia malitia quæ taxat eam durationem esset finita. *Sed possetne Deus taxare & durationem & intensiōem, attendendo ad rationem solam offensæ?* Quod possit sub formalitate Domini, dictum in materia de Pœnitentia. Sed sub formalitate pœnæ, non posset.

RATIO. Quia cum Deus non per se taxet pœnam, sed ex accidenti, debet se accommodare per se taxativo, nempe malitiæ, quæ supponitur esse finita. Deinde si daretur peccatum infinitum non solum in ratione offensæ, sed etiam in ratione malitiæ, non posset aliter puniri, nisi pœnâ infinitâ in intensiōe & duratione. Ergo cum non sit infinitum in ratione malitiæ, debet esse diminutio: & sicut non est liberum dignitati divinæ, taxare venialitatem, æquæ per suam dignitatem, ac mortale; ita nec liberum, stante finitudine malitiæ, taxare pœnam omni parte infinitam: Quamvis autem homo debeat se resolvere ad patiendam pœnam infinitè intensam, potius quam ad peccandum mortaliter, id non ex eo est, quasi mortale mereatur pœnam infinitam, sed quia in hoc pati, nulla est inhonestas, est autem in peccare.

OBJICITUR 1. Peccator meretur annihilari. Ergo etiam meretur pœnam infinitè intensam.

RESPONDET ARRIAGA: Inquirendo, an annihilatio sit minor præ illa intensiōe infinita, vel major, vel æqualis. Si minor, erit argumentum à minori ad majus, viâ affirmationis. Si major vel æqualis, negat Antecedens. Circa autem objectum propositionis, an annihilatio sit major pœnâ infinitè intensâ, ita discutitur, quod scilicet minor sit pœna annihilatio: quia existentia cum talibus tormentis nihil boni adfert. SED ALITER AD IDEM OBJECTUM DICI POTEST. Quod in ordine physico, majus sit malum annihilatio: est enim negatio cujuscunque boni Physici: sed in ordine morali attendente ad dolorem & pœnalitatem pœnæ infinitè intensæ, majus est malum illa existentia, cum negatio existentia non possit adferre

(1) dolo-

dolorem. Paritas etiam negari potest: quia annihilatio est possibilis, non est autem possibilis pena infinitè intensà.

OBJICITUR 2. Jus ad infinitam Beatitudinem si quis haberet, totum illud amitteret per unum mortale, ea autem pena esset infinita.

RESPONSUM suprà. Fore illam penam infinitam terminativè, non formaliter: quia dolor de illa amissione non esset infinitus. Deinde, ex suppositione impossibili, quæ supponit jus ad infinitam beatitudinè, sequitur aliud impossibile, quod mereatur unum mortale penam infinitam, quia meretur amissionem illius juris.

OBJICITUR 3. Si tota illa pena, quæ producitur totà æternitate, infligenda esset unico instanti, esset infinitè intensà. Ergo peccatum meretur infinitam intensiorem.

RESPONDETUR. Hoc ipso jam non fore penam illam infinitam in duratione, à nobis autem negatum meritum penæ infinitè intensæ, si esset possibilis, quæ simul secum traheret durationem infinitam. Deinde, medius etiam terminus non convincit: Non enim tenet ratio, ut quod justè sit successivè, justè fiat simul. Sicut nec tenet ex eo, quod in infinitum possit dividi quantitas, illam secundum communia principia posse dividi actu.

QUÆRIT 1. ex hac occasione Arriaga. *An sit melius unico instanti torqueri infinità penà? An verò totà æternitate torqueri ut centum.* Dicitq; melius esse torqueri uno instanti: quomodo enim id quod in actu oculi transit, & non relinquit vestigium, sed quodammodo citius perit, quàm sentiri incipiat, comparari potest cum cruciati æterni? Item, si quis vellet unico instanti videre Deum visione infinitè intensà, & postea illum non videre. Cum distinctione dici potest. Si comparentur inter se, sequens desitio penæ cum perpessione successivæ penæ. Melior est desitio penæ illius infinitæ. Sed si comparentur infinitudo intensiōis cum negatione infinitudinis, melior est negatio infinitudinis.

QUÆRIT 2. Idem cum Lugo, & aliis. *An pena damni in ratione penæ sit major præ pena sensus?* Affirmatque, penam damni esse minorem. Sed oppositum sentiendum.

RATIO. Quia ex communi apprehensione fidelium, pena damni major censetur esse, quàm sensus. Unde etiam illa vox inter viros spirituales invaluit. Quod si Deus conjungeret visionem & amorem Beatum cum pœnis inferni, infernus evaderet cœlum: & si conjungeret penam damni cum aliis cœlestibus delictis cœlum sine Deo redderetur infernus: quæ communes apprehensiones, non debent refelli nisi ratio urgeat. Tum quia. Si componantur inter se perceptio doloris, qui est ex non viso Deo, & perceptio doloris ex pœna ignis, incomparabiliter est major pœna damni, non so-

lùm ratione boni amissi, sed etiam ratione conditionis doloris: dolores enim mentis incomparabiliter majores sunt, doloribus sensus. Cum etiam ipse dolor sensus proveniat ex eo, quia anima eundem dolorem causat &c. Tum quia. Rationes in oppositum non convincunt. Quod enim dicitur, penam sensus magis esse necessariam & debitam homini, quàm visionem Beatificam, hoc sensu verum est: quia scil. visio est bonum excedens, & non bonum sensus, ex suppositione tamen divinæ ordinationis, gratiarum collatarum, finis creationis, magis est ad hæc necessaria & debita visio: quia est fundativa majoris indigentia, expetibilitatis, &c. Quæ item ratio probat, quod non fundet majorem dolorem pœna damni. Deniq; fides docet, esse dolorem de privatione visionis, & tamen nemo dolet nisi de sibi debito, aliquo modo, & de eo quo indiget. Si ergo agnoscant dolorem de privatione visionis, agnoscere debent eam suo modo debitam, beneq; colligent, majorem esse de illa perdita penam: quia ex eo solum dicunt non esse majorem, quia non est debita. Quod autem adfert Arriaga. Majorem esse penam, si in extrema necessitate auferatur alicui fragmentum panis, quàm si ablatis fuissent ante centum imperiales. Licet plus valeant centum imperiales. Id non convincit. Nam hic & nunc ille præferret panem, centum imperialibus, hicq; & nunc habetur major panis indigentia. Nego autem præferri posse carentiam penæ, sensus, pœnæ, & quidem pœnali, visionis Beatificæ, Negoq; haberi hic & nunc majorem appetibilitatem non dolendi penæ sensus, quàm non dolendi penæ damni.

QUÆRITUR 3. *An peccator fiat indignus omni possibili bono.* Præcipue autem, si vellet annihilare Deum. Sed quia, ut dictum est, non est dignus omni possibili penà, nec infinità intensiōe; habetq; jus, ne omni intensiōe penæ puniatur, hoc ipso, non redditur indignus omni possibili bono. Rursus, cum hoc ipsum, quod est velle annihilare Deum, sit factura creatura rationalis per actum in malitia finitum, necdum mereretur penam infinitam duratione & intensiōe: quæ enim major posset illi assignari penæ, quàm si id vellet malitiā simpliciter infinità.

DIFFICULTAS III.

Justenè Deus punit penā æternā damnatos?

Articulus Fidei est à Metaphysica detrahibilis: quod justus sit Dominus, & rectum judicium ejus. Ad Theologum spectat, reddere rationem justificandæ penæ. Videtur esse comodissima id probandi ratio ea, quam proponit Arriaga, & Salius, L. 2. de Tim. Dei, c. 10. recurrendo ad rationem offensæ gravis, contra personam infinitam.

Hæc